

Vår dato
25.04.2006

Vår referanse
06/00197-5
400.T07.

Vår saksbehandler
Linda Verde , tlf 32808518

Deres dato

Deres referanse

Helse - og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Foreløpig innspill til Nasjonal helseplan (2007-2010)

Det vises til brev hit av 14.03.06 der vi inviteres til å komme med innspill til departementets arbeid med Nasjonal helseplan (2007 – 2010). Vedlagt følger et notat fra fylkesrådmannen til fylkesutvalget om dette, som ble utdelt i utvalgets møte 19.04.06. Notatet vedlegges som fylkeskommunens første innspill til Nasjonal helseplan.

Med hilsen

Linda Verde e f
Ass. fylkesrådmann

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32 80 85 08

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

Saksbehandler
Ellen Strengenhagen

Til
Fylkesutvalget

Kopi til

Nasjonal helseplan (2007-2010) - informasjon om prosess og invitasjon til å komme med innspill

Fylkeskommunene er invitert til å gi sine synspunkter på spesialisthelsetjenestens situasjon og utfordringer – og særlig hvilke nasjonale strategier og tiltak dette tilsier. Representanter fra regionsamarbeidet Buskerud/Vestfold/Telemark har utredet problemstillingen, og mener at følgende områder bør omfattes av spesiell oppmerksomhet fra Statens side:

Økonomi/investeringer, samarbeid mellom primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, prioriteringsstrategi, organisering, utdanning og forskning, rusomsorg, psykisk helsevern og forebygging/smittevern.

Bakgrunn for saken

Regjeringen varslet i Soria Moria-erklæringen at Stortinget skal få en nasjonal helseplan til behandling hvert fjerde år, og at fylkeskommunene skal delta i utarbeidelsen av slike planer. Det tas sikte på at Nasjonal helseplan (2007-2010) skal legges fram i tilknytning til St.prp. nr. 1 (2006-2007).

I brev av 14. mars 2006 fra Helse- og omsorgsdepartementet, orienteres fylkeskommunene og KS om prosessen, og inviteres til å komme med innspill.

Fylkesrådmennene i BTV har bedt representanter fra hver av de tre fylkeskommunene i regionen om å komme sammen og ”vurdere saksframstilling og skissere hovedpunkter til sak til fylkesutvalgene etter påske.”

Saken skal behandles fylkesvis, ikke i regionrådet.

Premisser og problemstillinger

Nasjonal helseplan har som mål å sikre helheten i utviklingen av spesialisthelsetjenesten, og skal primært ha fokus på områder hvor det er behov for klargjøring av politiske mål og rammer for utviklingen, og hvor det er behov for å gjennomføre nasjonale fellestiltak.

Videre legges det opp til at planen skal omfatte områder der hensynet til koordinering i forhold til spesialisthelsetjenesten tilsier overordnet styring eller andre enkeltområder som bør trekkes inn i en nasjonal helseplan. Dette omfatter bl.a. samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten.

Helse- og omsorgsdepartementet ønsker dialog med fylkeskommunene og KS i arbeidet med planen, og i første omgang inviteres det til å gi synspunkter på spesialisthelsetjenestens situasjon og utfordringer, og

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808508

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

Vår dato
19.04.2006

Vår referanse
06/00197-4

hvilke nasjonale strategier og tiltak dette tilsier. Det inviteres både til innspill av generell karakter og til innspill knyttet til den enkelte fylkeskommune/region. Her bes det om innspill innen 21. april 2006.

Videre arbeider Helse- og omsorgsdepartementet med et høringsnotat som skal identifisere og belyse aktuelle problemstillinger for planen. Høringsnotatet skal sendes ut i uke 21.

Departementet ønsker å presentere og drøfte notatet i regionale høringskonferanser i uke 22. For vår region betyr det møte i Kristiansand den 2. juni med frist for å uttale seg den 23 juni 2006. Fylkesutvalget bes utpeke en politisk representant til nevnte møte.

Innspill til Nasjonal helseplan 2007-2010

Generelt

Fylkeskommunene er bedt om å gi synspunkter på spesialisthelsetjenestens situasjon og utfordringer og hvilke strategier dette tilsier.

Staten styrer spesialisthelsetjenesten i dialog med de regionale helseforetakene gjennom Helse- og omsorgsdepartementets oppdrag til De Regionale Helseforetakene ved bestiller-dokumentet, og De Regionale Helseforetakenes oppfølging av oppdraget gjennom årlig melding.

Nasjonale helseplan må legge til grunn de forutsetninger som er lagt i Soria Moria-erklæringen når det gjelder spesialisthelsetjenesten på flere viktige områder, og disse må innarbeides i bestillerdokumentet. For vår regions vedkommende, er det Statens oppdrag til Helse Sør og Helse Sør's oppfølging av oppdraget som er av interesse.

Økonomi

En av de store utfordringer spesialisthelsetjenesten i Helse Sør står overfor, er den økonomiske situasjonen og de konsekvenser statens krav til balanse kan føre til av nedbygging av tjenestetilbudet til befolkningen i regionen.

Her må Regjeringen følge opp sine intensjoner fra Soria Moria-erklæringen om økning av basistilskuddene til sykehusene og at skjevfordelingen av inntektene mellom helseregionene skal rettes opp raskere enn det som er lagt til grunn i St. meld. nr. 5 (2003-2004) Inntektssystemet for spesialisthelsetjenesten Tilråding fra Helsedepartementet.

Soria Moria-erklæringens punkt om at "sykehusene må sikres tilstrekkelig økonomiske rammer til å sikre nødvendig fornyelse av bygninger og utstyr og motvirke en utvikling med økende etterslep på vedlikehold" og "at hele investeringsregimet for helseforetakene må gjennomgås med sikte på å finne gode løsninger for utbygging/modernisering uten at pasienttilbudet rammes" er viktige signaler. Finansiering av større byggeprosjekter har alltid vært problematisk. Slike prosjekter er så krevende at de i lange perioder virker ødeleggende for foretakenes øvrige drift og økonomi. Regjeringen bør vurdere endringer av finansieringsordningen for større sykehusprosjekter slik at foretak som skal gjennomføre slike, kan ha en stabil økonomi hvor driftsnivået kan holdes på et forutsigbart og akseptabelt nivå.

Sykehuset Buskerud HF har hatt planer for utvikling og modernisering av sykehuset i mange år. Sykehuset har den dårligste bygningsmassen i Helse Sør. Uten en omlegging av finansieringsordningen for nybygg, vil ikke dette byggeprosjektet kunne gjennomføres uten at det vil gå ut over behandlingstilbudet til pasientene i området. Også behovet for å samle akuttpsykiatrien i Buskerud er stort og vil kreve investeringer. Akuttpsykiatrien i Buskerud er i dag lokalisert på 18 forskjellige steder i

Vår dato
19.04.2006

Vår referanse
06/00197-4

Drammensområdet. Dette gir et dårlig grunnlag for satsningen på psykisk helse som Soria Moria-erklæringen legger opp til.

Faglig prioritering

Det er ved flere anledninger utredet prioritering av helsetjenester uten at disse er fulgt opp i særlig grad. Parolen er fortsatt ”prioriter alt så godt dere kan”. Ikke minst hver gang enkeltsaker, pasientgrupper kommer på dagsorden, er viljen til å velge fortsatt ikke til stede.

Organisering og økonomiske oppgjørsordninger må understøtte de prioriteringer som gjøres. Erfaringen har vist at i enkelte tilfeller undergraver oppgjørsordningene faktisk prioriteringene. Eksempelvis er ikke psykiatri og tilbudet til kronikerne fulgt opp slik som en uttalt prioritering skulle forvente. Dessuten er ventelistene redusert stort sett på enkle lidelsene med bruk av betydelige ressurser, mens så ikke ser ut til å være tilfellet når det gjelder behandling av de alvorligste lidelsene. Regjeringen bør vurdere en langt tydeligere prioritering som viser hva det offentlige helsevesen vil komme til å kunne ta seg av i framtida og hva den enkelte borger må søke løst utenfor det offentlige helsevesen.

Organisering/avtaleverk

Det hevdes stadig at sykehusenes interne organisering og logistikk er til hinder for en effektiv utnyttelse av ressursene. Avtaleverket med de forskjellige organisasjoner - kanskje spesielt med Den norske lægeforening – er en del av dette. Departementet bør vurdere om ikke omfattende endringer på dette området kan gi en betydelig effektiviseringsgevinst.

Samhandling mellom primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten

Soria Moria-erklæringen sier at samarbeidet mellom sykehusene og kommunehelsetjenesten må styrkes. Dette er et område regionen er svært opptatt av. Dette betyr mye for befolkningens trygghet for at tilbudet skal være der når behovet oppstår. Dette innebærer også at lokalsykehusenes evne til å tilby alminnelige tjenester og akutttilbud må opprettholdes.

Lokalsykehusenes funksjon må avklares slik at deres oppgaver og eksistens ikke trekkes i tvil ved enhver budsjettbehandling. Departementet bør videre vurdere potensialet som lokalsykehusene bør ha som serviceorganisasjon for de større sykehusene og overfor befolkningen på en rekke områder. Helse Sør har utarbeidet en rapport om lokalsykehusfunksjonen som de foreslår skal legges til grunn for videre utvikling av denne funksjonen i regionen.

KS og Helse Sør har i 2005 utviklet et felles langsiktig program for samhandling i helseregion Sør. Programmet har fått navnet ”Helsedialog”. Gjennom dialogkonferanser har man kommet fram til en rekke forslag til hvordan man kan styrke og videreutvikle samhandling mellom helseforetak og kommuner til pasientenes beste. Det er viktig at dette følges opp av departementet.

Utdanning og forskning

I årlig melding til departementet uttrykker Helse Sør at faktorer som tilgang på kompetent behandlingspersonell og tilgjengelig og tilrettelagt infrastruktur er viktig.

Her mener vi at Staten har et overordnet og viktig ansvar. Det hjelper lite med ny teknologi hvis man ikke har kompetent personell og en infrastruktur som kan utnytte utstyr og personell på en hensiktsmessig måte. Vi forutsetter at departementet overvåker bemanningssituasjonen og iverksetter tiltak som sikrer tilstrekkelig kompetent personell til de oppgavene som skal løses.

Vår dato
19.04.2006

Vår referanse
06/00197-4

Når det gjelder forskning er fylkeskommunene opptatt av at lokalsykehusene sammen med helseforetakene må spille en sterkere rolle i helsetjenesteforskning i samarbeid med universitetssykehusene.

Rusomsorgen

Soria Moria-erklæringen uttrykker behov for å styrke kapasiteten – både når det gjelder forebygging, behandling, oppfølging, rehabilitering, omsorg og ettervern. Det vil være behov for en rekke nye tiltak slik som lavterskeltilbud, ressursentra, arbeidstreningsplasser, boligtilbud og en rekke andre tilbud i kommunene. Dette vil de gjøre gjennom en opptrappingsplan for rusfeltet for å samordne og forsterke innsatsen overfor rusmiddelavhengige. Dette henger i høy grad sammen med samarbeidet mellom forvaltningsnivåene, noe fylkeskommunene er opptatt av. Dette bør omfattes av spesiell oppmerksomhet fra statens side.

Psykisk helsevern

Regjeringen uttrykker i Soria Moria-erklæringen at det vil være en prioritert oppgave å styrke tilbudet til mennesker med psykiske lidelser. Dette har vært uttrykt politikk gjennom mange år. (Det vises til avsnitt om prioritering). Det er bla behov for å forbedre situasjonen innen akuttpsykiatrien. Det skal særlig legges vekt på BUP med styrking av både døgnbehandling og poliklinisk arbeid.

Det vises til tidligere omtale av psykiatrien i Buskerud under avsnittene økonomi og faglig prioritering.

Forebyggende arbeid/smittevern

Dette er et område som vil kreve stadig større oppmerksomhet i tiden som kommer. Spesialisthelsetjenestens helsepersonell er i seg selv en betydelig ressurs i det forebyggende arbeidet. Departementet bør vurdere om dette utnyttes godt nok.

Konklusjon

Fylkesutvalget inviteres til å peke ut en politisk representant til høringsmøtet 2. juni 2006. Høringssak om Nasjonal helseplan vil bli fremmet for politisk behandling i fylkestinget 20. juni 2006.

Fylkesrådmannen konstaterer at departementet har lagt opp til svært korte høringsfrister.

Dette notatet er ment som støtte til den politiske representant som utpekes til høringsmøtet, og kan for øvrig sendes inn som foreløpige momenter.

Med hilsen

Matz Sandman
fylkesrådmann